ATILIM

Yıl 9, sayı 7(103)

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi organı 1 Temmuz 1982

Bütün ülkelerin proleterleri birleşiniz!

Barış için NATO'ya, ABD üslerine, askersel diktatörlüğe karşı savaş!

"Barışı yargılatmayalım!"

TKP Merkez Komitesi Bildirisi

"Türkiye Barış Komitesi yöneticileri hakkında açılan utanç verici dava 24 Haziran 1982 günü İstanbul'da başlıyor. TKP tüm yurttaşlarımızı, sağduyu sahibi her politikacıyı dikkatlerini bu davaya çevirmeye çağırıyor.

Bu davada ülkemizin önde gelen bilim, sanat ve politika adamları, yüzbinlerce üyesi olan yığın örgütlerinin yöneticileri yargılanıyorlar. Faşist Albay Takkeci'nin hazırladığı iddianame, ülkemizin ve halkımızın yüzakı bu insanların yalnızca barışı savundukları ve ülkemizin bölgede bir barış etkeni durumuna gelmesi için savaşım verdikleri için, 30 yıla varan ağır hapis cezalarına çarptırılmalarını istiyor.

Kimsenin yadsıyamadığı gerçek şudur ki, bugün dünyamızda tüm halkları, tüm ülkeleri ilgilendiren baş sorun "savaş mı-barış mı?" sorunudur. Barış Komitesi yöneticileri bu konuda aktif tutum aldılar. Halkımızın barış özlemini dile getirdiler. Cunta yönetimi ise savaş tehlikesinin kaynağını oluşturan ABD yönetiminin politikasını onaylıyor. Bunun için, ülkemizin ABD yönetiminin, NATO başlarının elinde ateşlere sürüklenmesinin önüne geçmek isteyenlere ağır baskılar uyguluyor. Barış Komitesi davası doğrudan koyu Amerikancı, azılı gerici Orgeneral Ersin'in, cuntanın kendi koyduğu yasaları bile çiğneyen girişimleriyle açıldı.

Cuntacı genaraller ilerici yurtsever güçler üzerindeki barbarca baskılarını haklı gösterecek tek bir kanıta sahip değillerdir. Barış Komitesi davasının iddianamesinde olduğu gibi, faşist Albay Takkeci'nin son hazırladığı TKP İstanbul davası iddianamesinde de, suç kanıtı olarak, bu örgütlerin "Sovyetler Birliği için çalıştığı" öne sürülüyor. Cuntacı genaraller bu kaba anti-komünist, anti-Sovyetik suçlamaları, Sovyetler Birliği'nin ülkemizi tehdit ettiği yolundaki ilkel yalana dayandırmaya çalışıyorlar.

Oysa Sovyetler Birliği Devlet Başkanı L.İ.Brejnev, Birleşmiş Milletler Silahsızlanma Oturumu'na gönderdiği mesajda, Sovyetler Birliği'nin 15 Haziran 1982 gününden geçerli olmak üzere hiçbir zaman ilk olarak nükleer silah kullanmaya başvurmayacağını açıkladı. Bu tarihsel bir girişimdir. Eğer ABD yönetimi ve öteki nükleer silah sahibi ülkeler de, Sovyetler Birliği'nin örneğini izlerlerse, açıktır ki, savaş tehlikesi önlenebilir.

Cunta yönetimi ABD yönetiminin sözünün dışına çıkmıyor. Cuntanın Başbakanı Ulusu Bonn'daki NATO tepe toplantısında her konuda Reagan'ın isteği doğrultusunda oy kullandı. Cuntanın Dışişleri Bakanı Türkmen, Birleşmiş Milletler'de barış ve silahsızlanma yolundaki somut önerileri duymazlıktan geldi.

Durum olağanüstü ciddidir. Cunta, ABD yönetiminden destek alıp dikta-

▶Arkası 6. sayfada

Çıkış yolu

Brejnev yoldaş,dünya halklarına tek yanlı söz verdi: Atom bombasını ilk kullanan Sovyetler Birliği olmayacak. Reagan aynı güvenceyi vermiyor. ABD yönetimi dünyayı bir savaş ocağında kül etme rotası izliyor.Sovyetler Birliği ise savaş önleyici önerilerini birer barış bombası gibi birbiri ardına yolluyor.

Beyaz Saray, kendi serüvencilik politikasına Türkiye'yi de, cuntayı da çekiyor.Cunta hükümeti Türkiye'de atom silahlarını,"Çevik Güçler"i üslendirme planlarını yadsıyor: Ardından Rodgers geliyor.Erzurum ve Van'daki atom depolarını,"Çevik Güçler"e hazırlanan üsleri "teftiş" ediyor..Cunta İsrail saldırısını sözüm ona kınıyor: Ardından Vaşington'un İsrail işgali altındaki Lübnan topraklarına "tampon"diye Türk askeri yerleştirme planı ortaya çıkıyor..Cunta arasıra"barış"tan söz ediyor:Aynı zamanda Barış Derneği yöneticilerini zindanlara atıyor, yargılıyor..

Bu yol, bataklık yoludur.Yurdumuzu atom mezarlığına çevirmek isteyenlerin yoludur. Onu uluslararası ilişkilerde komşuları arasında yapayalnız bırakmak isteyenlerin yoludur.Brejnev yoldaşın açıklaması,"Sovyet tehdidi"yalanının temelsizliğini bir kez daha kanıtladı. Bir kez daha Türkiye önünde bataklıktan çıkış yolu açıldı:Sovyetler Birliği Türkiye'ye saldırmazlık anlaşması önermiştir. Toprağında atom silahı bulundurmayanlara karşı atom silahı kullanmayacağını açıklamıştır.

Bu olanaklar değerlendirilmelidir. Halkımız Türkiye'yi Amerika' nın emrinde,yalıtılmış,onursuz bir konuma düşürülmüş olarak görmek istemiyor. Atom savaşının boy hedefi olarak görmek istemiyor.Onurlu,barışçı bir dış politika istiyor.

Cunta anayasasına hayır!

" Tasfiye Kurulları önünde uzun kuyruklar teşkil eden alacaklıların arasına karışan bazı şahısların yönetim aleyhine halkı tahrik ettikleri... Anayasa üzerinde duraksama uyandırmaya çalıştıkları öğrenilmiştir... Kışkırtıcılık yapanların dikkatle izlenip, haklarında derhal yasal işlem yapılması..."

(Başbakanlığın Tasfiye Kurullarına yazısından)

Evren Zonguldak'ta, yurt çapında anayasa propagandası yürütecekleri söyledi. Yani cunta kapımıza kadar gelip "evet" oyu isteyecek. İstediğini verelim mi?

Nasıl verebiliriz ki? Sokağa bakıyorsunuz: Panzerler. Bankaları koruyorlar. Ama teröristlerden değil: Alacağını isteyen vatandaştan! 24 Ocak rezaletinin anayasasına niçin evet diyelim?..

Cunta dün "halkın desteğinden" söz ederdi.Bugün ise,kendine güvenini hepten yitirdi. Bir yandan kapı kapı evet oyu isteyeceğini ilan ediyor. Öte yandan banker kuyruklarında cuntaya öfkesini dile getiren, anayasaya hayır diyen vatandaşa karşı polis önlemi alıyor. Referanduma 21 yaşından küçük gençlerin, zindanlardaki tutukluların, yurt dışındaki işçilerin katılmasını yasaklıyor. Anayasa Komisyonunun çalışmalarının yayınlanmasını yasaklıyor. Halktan böylesine korkan, anayasasını polis baskısı, yasak, sansür desteği ile geçirmeye çalışan bu cuntaya halk niçin evet desin?..

Tercüman'da Ilıcak açıkladı: Temel hak ve özgürlükleri korumak şöyle dursun, her bir maddede bu özgürlüklerin "sınırlanabileceğini" tekrar tekrar belirteceklermiş. Düşünce özgürlüğü, "İsteyen istediğini düşünebilir, ama kimseye söyleyemez" biçimini alıyor; faşist 141. maddenin mantığı anayasaya da giriyor!.. Halk, temel hak ve özgürlüklerini ayaklar altına alan bu anayasaya niçin evet desin?..

İsrail, Amerika'yla el ele Lübnan'ı, Filistin halkını kanla boğuyor. Aynı günlerde de Rodgers topraklarımızdaki, İslam ülkelerine saldırı için kurulmuş "Çevik Güçlere" verilecek üsleri geziyor. Ulusal çıkarlarımızı Amerikan çıkarlarına kurban eden cuntanın anayasasına halk niçin evet desin?

Cuntanın anayasasına "Hayır!" di-

▶Arkası 6. sayfada

PARTİ YAŞAMI

Bir çetin sınav daha

●Elif TOROSLU

Birçok yoldaş, ilerici, çetin sınavlardan geçti, geçiyor. Çürük temellere, işkenceye, uydurmacalara dayalı "TKP davaları"nda tahliyeler oldu. Öte yandan parti örgütleri, oluşturdukları direnme noktalarında düşmanın saldırısını göğüslüyor. Burjuvazi hedefine varamadı. Ama cunta, gericilik, yeni yeni "TKP davaları" açmak, direnen parti örgütlerini bulup çıkarmak çabasından vazgeçmedi. Saldırı sürüyor. Bu koşullarda, tahliye olan yoldaşları ve tüm ilerici-yurtsever güçleri bir çetin sınav daha bekliyor.

Bu çok zor, ama o denli devrimci görevin üstesinden gelmek hiç de kolay değildir. Tahliye olan, büyük bir heyecanla ve görev aşkıyla bir şeyler yapmak için yanıp tutuşur. Ne ki düşman saldırısının sürdüğü koşullarda, ilişkilerin yer yer kopması kaçınılmaz oluyor. Böylesi koşullarda savaşım, kuşkusuz sağlam bir inanç, sarsılmaz bir moral gerektiriyor. Bu durumda ne yapacağız? Yakınlarımıza, tanıdıklarımız çevresine yöneleceğiz. İçinde bulunduğumuz toplumsal çevrede parti politikasını tanıtacağız.

İçinde bulunduğumuz yakın çevreyi, dar, sonuç vermez sanmayalım. Aslında bu çevreyi etkileyebilmek şu koşullarda çok az yoldaşa nasip oluyor. Oysa gericilik dönemlerinde partinin yığınlar içinde politik aktifliğini artırmak en önemli görev. Bunun için elbet partimizin karşı karşıya bulunduğu sorunları, partinin politikasını iyi bilmek gerekir. Parti politikasını iyi kavramak ve politik ajitasyona omuz vermek! Öyleyse? Radyomuzu dinleyeceğiz:

"Parti radyomuz, üst düzeyde bir yoldaştır". Bir yoldaş, TKP'nin Sesi radyosuna yazdığı ve 27 Ocak 1982 günü yayınlanan mektubunda böyle demişti. Özellikle çetin koşullarda, her gün partiyle bağ kurmanın önemini, kıvancını dile getirmişti. Parti politikasını kavramada, politik ajitasyonda kullanılacak materyalleri biriktirmede, radyo büyük bir olanaktır. Plenum raporları, Atılım'ın tümü, önemli ideolojik konulardaki polemikler... Tüm bunlar radyodan gidiyor. Bu, çetin sınavı kazanmaya yardım ediyor. Bu bambaşka koşulda yürüyen savaşta güç ve esin kaynağı oluyor.

İçinde yaşadığımız dönem, TKP'nin çelikleşme dönemidir. Bu çetin sınavın kazanılması, partiyi daha da güçlendirecektir.

İşçi kapiği

●Ahmet AKYÜZ

Atılım'ı, radyo yayınlarını, parti basınını haberle, yazı ile beslemek. Onları yığınlara tanıtmak, yaymak... Partinin yayınlarını dikkatle izleyip görüşlerini, eleştirilerini iletmek. Halkın bu konuda görüşlerini öğrenmek, iletmek... Bunlar askersel diktatörlük koşullarında, parti örgütünün uğrunda başlı başına savaşımını gerektiren görevler oldu.

Legal basın olanaklarından yararlanmak. Parti basınına mali kaynak yaratmak... Bu sorunlar da cunta koşullarında alabildiğine zorlaşıyor. 12 Eylül öncesinde de, yalnız komünistler değil, tüm ilericiler, görüşlerini yaymakta, ağır baskılarla karşı karşıya idiler. O günlerde de, "Gelecek sayıyı basabilecek miyiz?" sorusu, her ilerici yayının her basılan sayısının ardından, yeniden gündeme gelirdi. Ama tüm bu çetin koşullarda, özverili çabalarla, ilerici görüşlerin, işçi sınıfının görüşlerinin legal olarak basılıp yayılmasının maddesel temeli yaratılabiliyordu.

Şimdi legal basın olanakları büsbütün daraldı. Mali sorunlar da bunun sonucunda alabildiğine arttı. Yeni bir nitelik kazandı. Olanaklar elverdiğince, en derin gizlilik koşullarında bile, partinin güvenliğinden bir milimetre ödün vermemek koşuluyla, işçilerin, yurtseverlerin parti basınına maddesel yardımını, katkısını sağlamak... Bu çok zor görev, o derece de değerli bugün!

Burada özellikle partinin "ikinci cephesinde" savaşım veren yoldaşlara, yani partinin yurt dışındaki örgütlerine önemli görev düşüyor: Buradaki legal basın olanağından en büyük ölçüde yararlanmak. Ve parti basınına geniş mali destek sağlamak. Tüm olanakları bu yolda seferber etmek... Bu aynı zamanda parti basınının yurt dışındaki işçilerimiz arasında duyurulması demektir. Partinin yığınsal etkisini artırmak, parti örgütlerini daha da güçlendirmek demektir.

Atılım, dördüncü yaşına girdiği sayısında, bolşevik basının "İşçi kapiği" geleneğini anlatmıştı. Şöyle yazıyor Lenin: "HER İŞÇİNİN, HER ödeme günü işçi basını için BİR KAPİK (bir kuruş) ödemesi geleneklesmelidir. Aboneler ayrıca yürüsün, fazla verebilen eskisi gibi vermeyi sürdürsün. Ama asıl önemlisi, bunların yanı sıra 'İŞÇİ GAZETESİNİN KAPİĞİ' geleneğini yerleştirmek ve yaygınlaştırmaktır... İşçi basını SÜREKLİ gelişmeli ve iyileşmelidir- Bu ise, olanağınca çok sayıda işçi kendi basın organı için sürekli yardım toplamadıkça olanaksızdır." (Tüm yapıtlar, c.21, s.439-440)

Kardeş partilerin Deneyimlerinden

"Anayasaya hayır"

Uruguay'da, askersel diktatörlüğün gerici, faşist bir anayasayı sözde "halkoyu" ile halka dayatmak senaryosu geri teptirildi. Tüm baskı, zorbalık, sansür, demagoji, rüşvet ve korkutmaya karşın resmi sonuçlara göre bile oyların %60'ı "HAYIR" diyordu. Uruguay anti-faşist güçlerinin eylem ve cephe birliğinin elde ettiği bu başarılı deneyim, ülkemizin demokrasi güçleri için özellikle esinlendiricidir.

Evet, baskı, zorbalık koşullarında cuntaya ve onun anayasasına "HAYIR" belgisi, yığınların katkısı ve yaratıcılığı ile ulusal bir belgi oldu. İşçiler kasklarında "HAYIR" belgisiyle çalışıyor, fabrikalarda oylama provaları yapılıyordu. Sokaklar "HAYIR" yazan el ilanlarından geçilmiyordu. Kapıların arkasından sessizce "HAYIR" pusulası atılıyor, onbinlerce gizli el, telefon rehberinden veya bildiği adreslere yüzbinlerce "HAYIR" bildirisi postalıyordu. Duvarlarda tek bir belgi, inatla kalıyordu: "HAYIR". Telefon konuşmalarında, "Alo"nun yerini artık "HAYIR" almıştı. Günlük selamlaşmada, "nasılsın, iyi misin?" sorusunun yanıtı yine "HAYIR" dı. Sokakta göz göze gelen insanların, başlarını iki yana "HAYIR" anlamında sallamasına cunta ne ceza kesebilir ki? Ya da binlerce taksinin havalı kornasının, bir sabah "HAYIR, HAYIR,HAYIR" diye çalması nasıl önlenebilirdi? Evet, önce yeraltından yükselen "HAYIR" sesi, yığınların gücü, katkısı ve yaratıcılığıyla öylesine güçlü ve yaygın olmuştu ki, artık "HAYIR" diyenler değil, "evet" demeye hazırlananlar bunu gizlemek zorunda kalıyordu. Referandumda görevli memurlar, subaylar arasında bile "HAYIR" sesi yankı buldu. Oylama günü gönüllü 10 000 halk gözlemcisi sayımı izliyordu.

Oylama sonucu yalnız cuntaya güçlü bir darbe olmadı: Komünistlerin yığın bağlarının, demokrasi güçlerinin birliğinin güçlenmesini, yığınların kendi güçlerinin bilincine varmasını sağlayarak Uruguay halkının önünde nitelikçe farklı yepyeni bir dönemi açtı.

I.Y

Barbarlığa son!

●Yusuf İNCE

İsrail'in kardeş Filistin ve Lübnan halklarına karşı yürüttüğü saldırı savaşı 10 binlerce yaşamı söndürdü, 100 binlerce sivili sakat, evsiz yurtsuz bıraktı. Ama bu barbarlık karşısındaki tutumlar, gerçek konumların net olarak ortaya çıkmasını da sağladı.

Sosyalist ülkeler, en başta Sovyetler Birliği, ilerici insanlık, dünya komünist hareketi saldırı savaşının karşısında, Filistin ve Lübnan halklarının yanında kesin yer aldılar.

SSCB Hükümeti, bu saldırı savaşının öteki Arap ülkeleri, Yakındoğu barışı ve uluslararası güvenliğin genel çıkarları için büyük bir tehlike olduğunu belirterek, saldırganın derhal ve koşulsuz geri çekilmesini istedi. "İsrail'in politikasını belirleyenler unutmasınlar ki, Yakındoğu Sovyetler Birliği'nin güney sınırlarına yakın bölgedir ve buradaki gelişmeler kaçınılmazlıkla SSCB'nin de çıkarlarına dokunmaktadır" dedi.

TKP'miz de içinde, Avrupa kapitalist ülkelerinden 20 komünist partisi Ortak Çağrı ile İsrail'i kesinlikle kınadılar. FKÖ ve Lübnan ile dayanışmayı hızla güçlendirme çağrısını yükselttiler. BM kararlarına uyularak işgal birliklerinin geri çekilmesini istediler.

Arap ülkeleri komünist partileri ve İsrail KP de, kesin tutumlarını ortaya koydular. İKP'nin Açıklamasında, bu saldırının ardında, ABD'nin buralara üs kurma ve bölge halklarını, Sovyetler Birliğini tehdit altında tutma planlarının yattığı vurgulandı.

FKÖ Başkanı Arafat: "İsrail bu saldırı savaşını ABD yönetiminin kararı üzerine başlatmıştır" dedi. Olgular bunu gösteriyor. Bu son barbarlık, ABD ile Tel-Aviv arasında "stratejik işbirliği" bağlandıktan, Pentagon'un Tel-Aviv'e yeni silah ve milyonlar vermesinden ve Begin, Başkan Reagan ile görüştükten hemen sonra başlatıldı. ABD Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi ve Genel Kurulunda İsrail'e karşı önlemleri önledi. Doğu Akdeniz'e kaatil 6.Filonunkiler de içinde 50 savaş gemisini yığdı. Kaldı ki, Lübnan'da ölüm saçan silahlar "Made in USA" damgalıdır.

İsrail'in saldırı savaşı Türkiye'miz için de büyük tehlikeler taşıyor. Cunta, savaş karşısındaki tutumuyla Yakındoğu politikasının iki yüzlülüğünü açığa vurdu. Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi, 7 Haziran günlü Açıklamasında: "Cunta yönetimi niçin hâlâ İsrail'le diplomatik ilişkilerini kesmiyor? Cuntanın İsrail'i protesto etmesi, onun ülkemiz topraklarını ABD emperyalizminin saldırı birliklerine açmasıyla nasıl bağdaşır? ABD Çevik Kuvvetleri şimdi İsrail'in saldırdığı Arap halklarına yönelik değil midir?" diye soruyor, halkımızı Filistin halkıyla dayanışmaya çağırıyor.

YAŞAYAN SOSYALİZM

İki demokrasi, iki seçim sistemi

ADAYLARI KİM GÖSTERİYOR?- SOSYALİST ÜLKELERDE: Saylav adayları yığın örgütlerinin, ya da seçim öncesi toplantılarda doğrudan halkın önerisi ile saptanıyor. SSCB Yüksek Şurası ya da öteki şuralarına bir üyelik için birkaç aday da gösteriliyor. KAPİTALİST ÜLKELERDE: Saylav adaylarını çeşitli politik partiler gösteriyor. Çoğu ülkede burjuva partilerinden aday olmak için yüklü bir para ödemek gerekiyor. Tüm kapitalist ülkelerde varlıklı kişiler, çoğu kez büyük para babaları aday gösteriliyor.

PARLAMENTOYA KİMİN TEMSİLCİLERİ GİRİYOR?- SOSYALİST ÜLKELERDE: Tüm ulus ve halkların, en geniş emekçi yığınlarının, işçi, köylü ve aydınların temsilcileri giriyor. Örneğin, SSCB Yüksek Sovyetinde saylavların yüzde 51'ini, Demokratik Alman Cumhuriyeti Halk Meclisi'nde yüzde 59'unu, Moğolistan Halk Cumhuriyeti Yüksek Halk Huralının yüzde 55,7'sini işçi ve köylüler oluşturuyor. SSCB Yüksek Sovyetinde 61, birlik cumhuriyetlerinin ve özerk cumhuriyetlerin yüksek sovyetlerinde 71, yerel sovyetlerde 100'den fazla ulus ve halk grubunun temsilcisi var. KAPİTALİST ÜLKELERDE: Parlamentolar sömürücü sınıfların temsilcileriyle dolu. Örneğin, 535 kişilik ABD Kongresinde bir tek işçi yok. Burada 140 büyük sermaye sahibi, 47 gazete sahibi ve editör, 25 çiftlik sahibi ve tekellerin hizmetinde çalışan 243 avukat var. Saylavların yüzde 95'i beyazların temsilcisi, kızıl derililerin, Meksikalıların ve diğer azınlıkların bir tek temsilcisi yok.

SEÇİMLERE KATILMA ORANI NASIL?-SSCB'DE: 20 Haziranda yapılan yerel seçimlere seçmenlerin yüzde 99'u katıldı. Seçime katılanların yüzde 99'undan çoğu gösterilen halk saylavları adaylarına oy verdi. Böylece 51 bin il, kent, semt ve köy yerel sovyetlerine 2,3 milyon saylav seçildi. Bu seçimlerde ayrıca da 4276 bölge mahkemesine 10 bin yargıç seçildi. ABD'DE: 1962'de yapılan ara seçimlerine seçmenlerin yüzde 46,5'i katılmıştı. Bu oran 1974'de yüzde 38'e, 1978'de yüzde 35'e düştü. 1980'de cumhurbaşkanı seçimlerine seçmenlerin sadece yüzde 52,3'ü katıldı ve bunlardan yüzde 51'i Reagan'a oy verdi. Reagan tüm oy hakkı olanların ancak yüzde 26'sını alarak başkan oldu. Yargıçlar seçilmez, atanır.

Öte yandan SOSYALİST ÜLKELERDE seçmenler, seçtikleri saylav eğer verdiği sözü tutmazsa, görevini gerektiği gibi yerine getirmezse, onu süresi dolmadan geri çağırırlar ve yerine başkasını seçerler. KAPİTALİST ÜLKELERDE burjuva partilerinden saylavlar seçmenlerine verdikleri sözü seçimin ertesi günü unuturlar, ama yine de süresi doluncaya kadar parlamentoda kalırlar.

Taban söz ve karar sahibi olmalıdır!

●Mehmet YAVUZ

Türk-İş'in yeni Genel Başkanı Ş. Yılmaz, "sendika içi demokrasi ve disiplin" sözlerini ağzından düşürmüyor. Ş.Yılmaz bu sözlerden, gerçekten tabanın söz ve karar sahibi olmasını mı anlıyor?

Sendikal demokrasi, en alttan en üste kadar tüm yöneticilerin taban tarafından seçilmesi demektir. Sendikal demokrasi, kararların hazırlanıp oluşturulmasına, alınmasına ve uygulanmasına tüm üyelerin etkin katılması demektir. Örneğin gerici cuntanın işçi haklarını yok etmesi karşısında, bir sendika yönetiminin nasıl bir tepki göstereceğini işçilere danışması gerekir.

Türk-İş'te bu ilkeler ne ölçüde gerçekleşti bugüne dek, bu ortadadır. Türk-İş üyeleri ve tüm işçiler, hazırlanmakta olan sendikal yaşamla ilgili yasalar konusunda; tüm devlet aygıtının altını üstüne getirme yetkisinin, cuntanın hükümetine verilmesi konusunda; demokratik haklar konusunda; hepsinden de önce, yeni anayasa konusunda, kendi görüşlerine başvurulmasını istiyor. Bu konularda doğru bir kanıya sahip olabilmek için, tüm ekonomik, toplumsal, siyasal konularda yönetimin işçileri gerçeklere uygun biçimde bilgilendirmesini istiyor. Türk-İş yönetiminin işçi sınıfımız ve tüm ülkemiz açısından can alıcı önemde konulardaki tutumunun, örgüt tarafından denetlenmesini istiyor.

Türk-İş üyeleri ve öteki tüm işçiler, işçi sınıfının gönüllü sendikal birliğini istiyor. Bunun için, tüm işçilerin kendi istekleriyle Türk-İş'e üye olma ve ayrılma haklarının korunmasını istiyor. "Teker teker ayıklayarak adam alma" anlayışına karşı çıkıyor. Üye olma-üyelikten ayrılma konularında Türk-İş'de sendikal demokrasinin uygulanmasını, böylece cuntanın bu konudaki yasaklarının da kırılmasını istiyor.

Türk-İş'de, işçi sınıfının anladığı biçimde bir sendikal demokrasinin uygulanması, her şeyden önce Türk-İş içinde işçilerin çıkarlarından yana bir birliği güçlendirecek ve Türk-İş'in işçi sınıfının güçlü bir örgütü olması yolunda atılmış önemli bir adım olacaktır. Kendi içinde birliği olan, güçlü bir Türk-İş ise, tüm Türkiye sendikal hareketinin, işçi sınıfının birliğini oluşturmada çok önemli bir güçtür.

LENİN KÖŞESİ

Ekonomik kriz ve yığınların savaşımı

Ekonomik bunalımla politik durum arasındaki ilişki günceldir. Lenin, 1905-1907 devrimi sonrası yığın savaşımının durgunluk döneminde, 1908 yılında, çok kısa ve hafif bir iyileşmeden sonra yeniden derin bir ekonomik kriz eşliğine gelen Rusya'da bu konuyu şöyle ele alıyordu: "Kimileri, bugün işçilerin atılgan bir ekonomik savaşıma girmesi eskisi kadar olanaksızdır, bu nedenle yakın gelecekte devrimci bir yükseliş olanaksızdır diyor. Diğerleri ekonomik savaşımın olanaksızlığı, politik savaşıma dönüşümü zorlayacaktır, bu nedenle devrimci bir yükseliş yakın gelecekte kaçınılmazdır diyor. Bize göre her iki sav da temelde aynı yanlışa dayanıyor. Bu, karmaşık bir konuyu basitleştirmektir. Kuşkusuz, endüstri krizinin detaylı bir araştırması çok büyük bir önem taşır. Ama yine kuşku yok ki, kriz üzerine hiçbir veri, bunlar ideal ölçüde tam olsalar bile, devrimci dalgada bir yükseliş olup olmayacağı sorununu gerçekte belirleyemez: Çünkü, böylesi bir yükseliş, önceden hesaplanması olanaksız binbir ek etmene bağlıdır." (Lenin,Yapıtlar-İng., c.15, s.277-278)

Lenin, ekonomik durgunluk ve krizin yığın savaşımını frenleyebileceği gibi, olayların gelişmesinin belli bir aşamasında aynı ekonomik durgunluğun yığınlar için dürtücü olabileceğini ve politik savaşıma yeni güçleri çekebileceğini belirtiyor. Hangisi beklenebilir? "Böyle bir soruya yanıt vermenin bir tek yolu vardır: Ülkenin tüm politik yaşamının nabzını elinde tutmak; özellikle de proletarya hareketinin durumunu ve proletarya kitlesinin ruh halini..." (agy, s.278) Bu koşullarda partinin önündeki görevleri ise, Lenin şöyle saptıyor:"...illegal parti örgütünü güçlendirme çabalarımızı yoğunlaştırmak ve proletarya kitlesi içindeki ajitasyonumuzu on kat yükseltmek."-"En geniş ölçüde yığınların gerçek düşünce biçimini yalnız ajitasyon ortaya çıkarabilir, yalnız ajitasyon, parti ile tüm işçi sınıfı arasında yakın bir işbirliği sağlayabilir." (agy) Lenin her bir grevi, direnişi, emekçilerin yaşamını ilgilendiren her olay ve sorunu, egemen sınıfın çelişkilerini, parlamentodaki ilerici çıkışları ve hükümetin karşı-devrimci politikasının her yeni belirtisini politik ajitasyonda kullanmak gereğini vurguluyor.

Kara-yüzler ve Oktobrist burjuvazi karması Duma'nın, otokrasinin nasıl bir anayasa ile uzlaşacağını pratikte apaçık ortaya koyduğu,ülkenin ekonomik gelişmesinin en küçük gereksinimlerini bile karşılayacak çözümler getiremediği somut koşulları değerlendiren Lenin, bu koşullar "...'anayasa için savaşımı', otokrasiye karşı devrimci savaşım durumuna getiriyor" diyor. (ayg, s. 279)

Cunta yıkılmadan, IMF, NATO boyunduruğu kırılmadan ekonomide hiçbir şey düzelmez

24 ocak yolu da tıkandı

Zeki TİRELİ

"Türkiye'de sermaye kesiminin 'gevşek para' ve'ithal ikamesi' politikası yıkıldı. 'Sıkı para' ve 'dışa açılma' politikası da tıkanmıştır." İlhan Selçuk 15 Haziran günlü yazısında bu sonuca varıyordu.

Bir hafta sonra, Kastelli'nin "Sürpriz" kaçışıyla, bu saptama, yalnız işçiler, köylüler, memurlar, esnaflar açısından değil, orta katmanların şu ya da bu ölçüde para sahibi kesimleri açısından da acı bir biçimde bir kez daha doğrulandı. Tekel dışı kapitalistlerin durumunu ise bundan aylarca önce İstanbul Sanayi Odası' ndan Murtaza Çelikel şöyle dile getiriyordu:"Türkiye'de bugün ekonomi küçülmeye terkedilmiştir. Biz küçülüyoruz. İşletmelerimiz küçülüyor. Umut ihracat patlamasıydı. O da turizm patlaması seviyesine düşecek." (İktisat Dergisi, sayı 205, s.10) Soru şu: Türkiye ekonomisine bu iki politikayı kimler dayattı?

"O blokun içersinde.."

Önce "Gevşek para" ve "ithal ikamesi" politikası...Nereden geldi? TÜSİAD Genel Başkanı Koçman yanıtlıyor: "Enflasyon, İkinci Dünya Harbi sonrasında geri kalmış ülkelere tavsiye edilen bir olgu. İthalata özendirme hadisesinin başlangıcında Marshall yardımı ve Eisenhower doktrininin esprisini bulursunuz. O sürecin ve blokun (!) içersinde yaşanan bir olayı bugün tenkit etmenin bir kıymeti yok" (agy, s.209, s.21)-"Türk Sanayisi enflasyonun kârını yemiş. Bunu inkar etmek bize hem düşmez hem de yakışmaz. Yani enflasyondan yararlanmış." (agy, s.12)

Şimdi, "Sıkı para" ya da yüksek faiz, ve "Dışa açılma" politikası...

▶Arkası 7. sayfada

Zorunlu bir yanıt

Dev-Yol yandaşı Devrimci İşçi adlı gazete, 8 Mayıs gösterisini değerlendiren bir yazı yayınladı. Bu yazı yurt dışındaki eylem birliği yolundaki gelişmelere ters düşmekle kalmıyor, TKP'ne karşı tümüyle doğru olmayan suçlamalar içeriyor. O nedenle, biz "gruplararası ilişkileri gerginleştirmek, yeniden düşmanca duyguları körüklemek"ten başka bir işe yaramayan bu yazıya yanıt vermek zorunda kalıyoruz.

Söz konusu yazı, ilk bakışta, TKP ile değil de, "Halkın Kurtuluşu" ile polemik amacı taşır gibi görünüyor. Gerçekten de gazete, HK grubunu, önceden onayladığı ilkeleri yadsıyarak gösteriye katılmadığı için sert bir biçimde suçluyor. Dahası HK grubunun "FİDEF öcüsünü kullanarak ortamı gerginleştirmek istediğini" açıklıyor. Gazete haklı olarak şöyle yazıyor: "Duisburg'da en olumsuz, en pasif gruplar bile faşist cuntanın idam ve katliamlarına karşı yürürken, Halkın Kurtuluşu Köln'de FİDEF'e karşı yürüyebiliyordu. Hiçbir bahane bu objektif gerçeği, bu haince tutumu örtbas edemez."

Bizim bu düşüncelere ekleyecek fazla sözümüz olamaz. Nedir ki, yazıda HK'nun eylemi sabote etmesiyle, FİDEF'in eyleme katılması inanılmaz bir biçimde aynı tahtaya konuyor. Okuyucu, yazıyı yazan kimsenin, haince tutum içinde olan HK'nun bölücülüğüne mi, yoksa FİDEF'in ortak yürüyüşe güç katmasına mı kızdığını anlayamıyor. Bu rastgele bir çelişki değildir. Çünkü yazar, gerçekte FİDEF'in yurt dışında ilkesel ve esnek bir eylem birliği politikası izlemesinden endişe duyuyor. TKP'nin eylem birliği yolundaki adımlarından korkuyor. Niçin? Çünkü o, tıpkı Avrupa'daki sosyaldemokratlar gibi, komünistlerle işbirliği yapmanın, yalnızca komünistleri güçlendirmeye yarayacağına inandırılmıştır. Cuntaya, idamlara, NATO'ya, roketlere karşı yapılan gösterilere komünistlerin katılmasından korkuya kapılanlar, gerçekte kendi konumlarına, tabanlarına pek de güven duymuyorlar.

Elbette, TKP'nin eylem birliği politikasının amacı, eylem birliği yaptığı örgütlerin, güçlerin zararına güçlenmek değildir. Biz, her zaman ön plana ortak hareketimizin çıkarlarını koyuyoruz.

Gerçi yazar, "Dev-Yol tabanı komünistlere kayar" demiyor. Komünistlerin "yılgınları" örgütlemek istediğini yazıyor. Peki ama, yılgınları örgütlemek için komünistler niçin ille de Dev-Yol'la ve öteki sol gruplarla işbirliği yapsın? Kanımıza göre, Dev-Yol'un yurt dışındaki bu yazarı, kendi sıralarından çok sayıda yılgın kimselerin varlığından endişeye kapılmış görünüyor. Ona göre TKP bunları "örgütleyebilir". Yazarı korkutan

▶Arkası 7.sayfada

Savaş düşmanlarına yeni güç kaynağı

SSCB nükleer silaha ilk davranan olmayacaktır!

●G. BORA

Emperyalist propaganda, aralıksız, bir "Sovyet saldırısı tehlikesi"ni ısıtıp piyasaya sürüyor. Sovyetler Birliği'ni saldırgan, savaş yanlısı gibi göstermek istiyor. Sormak gerek, yoksa ABD'nin Ortadoğu'daki jandarması zorba İsrail'in Lübnan'a ve Filistin'lilere yaptığı son kanlı saldırı da mı, Sovyet tehlikesinin bir sonucu? Sormak gerek, Falkland savaşı da mı, Sovyetler'in eseri? Bu sömürgeci saldırının baş suçlusunun, Reagan'ın harpçi politikasının NATO içindeki en ateşli destekçisi İngiltere olması, onu ABD'nin askersel olarak desteklemesi, kimin savaş çıkartmaya hevesli olduğunu gösteriyor. 29 Haziranda başlayan SSCB-ABD stratejik silahları sınırlandırma görüşmelerinin gidişi, kimin gerçekten silahsızlanmadan yana olduğunu daha iyi gösterecek.

Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 2.Özel Silahsızlanma Oturumuna yolladığı mesajda, L.Brejnev, tüm dünya halkları önünde Sovyetler Birliği'nin ilk nükleer silah kullanan ülke olmayacağına güvence verdi. Aynı güvenceyi, ABD, İngiltere, Fransa gibi, nükleer silaha sahip öteki ülkelerin de vermesini istedi. Böylece, bir nükleer savaş başlatılması tehlikesinin pratikte önlenmesini önerdi. Buna ABD'nin yanıtı, "biz ilk düğmeye basma olanağından vazgeçemeyiz" oldu. Sovyetler Birliği, BM Özel Oturumuna yolladığı muhtırada, bir nükleer silahsızlanma programının kabul edilmesini ve adım adım gerçekleştirilmesini; stratejik silahların sınırlandırılması ve azaltılmasını; Avrupa'daki nükleer silahların sınırlandırılması ve azaltılmasını; nükleer silah denemelerinin bütünüyle yasaklanmasını; bu silahların yaygınlaştırılmasının engellenmesini önerdi. Şimdiye kadar topraklarında nükleer silah bulunmayan ülkelere nükleer silah yerleştirilmesini yasaklayan, uluslararası bir anlaşma için çalışılmasını gündeme getirdi. Sovyetler Birliği'nin, topraklarında nükleer silah bulundurmayan ülkelere karşı nükleer silah kullanmama güvencesini içeren bir anlaşmanın altına imza atmaya hazır olduğunu belirtti. Böylece Sovyetler'den bir nükleer saldırı geleceği yalanını savuranları bir kez daha yalanladı. Bu muhtırada Sovyetler Birliği'nin silahsızlanma önerileri nükleer silahlarla sınırlı kalmadı. Kimyasal silahların önlenmesi ve yasaklanması, uzayda hangi tür olursa olsun silah bulundurmanın yasaklanması, denizlerde askersel faaliyetlerin sınırlandırılması, konvansiyonel silahların ve silahlı kuvvetlerin sınırlandırılması ve azaltılması, askersel bütçelerin kısıtlanması, yeni bilgi ve buluşların askersel teknik alanda kullanılmasından vazgeçilmesi ve giderek, uluslararası ilişkilerde şiddet kullanımını yasaklayan dünya çapında bir anlaşma imzalanması sorununun gündeme getirilmesi de Sovyetler'in önerileri arasında. Sovyetler Birliği'nin BM'e verdiği muhtırada, tüm devletlerden, gerilimleri azaltıcı önlemler almaları, nükleer tehlikenin artmasına karşı koymaları, silahlanma yarışını durdurmaları isteniyor. ABD emperyalizminin gerginlik ve harpçilik politikasını tırmandırdığı, ardarda bölgesel savaş ocakları yaktığı, yeni bir soğuk savaşı başlatmaya çalıştığı, hatta "sıcak" bir savaşın hazırlıklarını yaptığı günümüzde, Sovyetler'in bu silahsızlanma önerilerini herkese duyurmak bütün devrimciler, ilericiler, barışseverler için daha da yakıcılık kazanıyor.

Dimitrof'un savaşımı ve günümüz

15-18 Haziran'da, Sofya'da Dimitrof'un 100. doğum yıldönümü dolayısıyla uluslararası teorik konferans yapıldı. "Dimitrof'un savaşımı ve günümüz" konulu bu konferansa MK Genel Sekreteri İ. Bilen yoldaşın başkanlığındaki TKP delegasyonu da içinde, 132 konuk delegasyon katıldı. Konferans uluslararası komünist, işçi ve kurtuluş hareketinin önemli bir forumuna dönüştü.

BKP Genel Sekreteri ve BHC Devlet Konseyi Başkanı Jivkov yoldaşın ve uzun yıllar Dimitrof'la birlikte çalışmış olan SBKP MK Sekreteri ve PB aday üyesi Ponomarev yoldaşın dikkatle izlenen konuşmalarına kardeş partilerin delegasyonları büyük değer biçtiler.

Bilen yoldaş, konuşmasında, Dimitrof'un, Komintern'in 7.Komintern'in işlediği birleşik cephe politikasını vurguladı. "...TKP bugün tüm ulusal demokratik güçlerin tek cephesini oluşturmayı çözümleyici görev olarak alıyor..." dedi. Türkiye komünistlerinin, Dimitrof'un kendi savaşlarına sağladığı büyük destek ve şaşmaz yol göstericiliğine verdikleri değeri dile getirdi

Cunta zulmüne hayır!

●Ümit GÜLER

Metris Cezaevinde bir ayı aşan direniş başarı ile sona erdi. 3000 tutukludan 2500'ü açlık grevine katıldı. Tutuklu aileleri ve yakınları da savaşıma aktif katıldılar. Direniş sonucunda, insanlık dışı koşullara son verme emri, Evren adına cezaevi yönetimine iletildi. Tutuklular ve yakınları haklı olarak geçen yıl yapılan direniş sonunda da buna söz verilmiş olduğunu hatırlıyor, cuntanın ilk fırsatta baskıları daha da artıracağını biliyor, uyanık duruyorlar. Bu, cuntanın geriletilmesi demektir. Böylece Evren, cezaevlerindeki insanlık dışı koşulları, işkenceleri, baskıları resmen itiraf etmiş oluyor:

Askersel diktatörlük Türkiye'yi bir baştan bir başa dev bir cezaevine çevirdi. Cunta kendisi 30 bin insanı zindanlara attığını açıklıyor. Gerçek sayı kuşkusuz bunun kat kat üstünde. Yalnız Uluslararası Af Örgütünün işkencede öldüğünü saptadıklarının sayısı 70'in üzerindedir.

"TKP davaları" cuntanın işkence makinesini bir kez daha gözler önüne serdi: Kimi sanıklara canavarca işkencelerle imzalatılan düzmece "itirafnameler". Kadın tutuklulara uygulanan yüz kızartıcı işkenceler...

İstanbul Barosu Başkanı Apaydın, diğer Barış Komitesi yöneticileri, barışı savundukları için zindandalar. İstanbul Barosu hakkında soruşturmalar yürüyor. CHP'li saylavlara baskı yapılıyor, kimi tutuklanıyor. Ecevit iki kez hapse atıldı, şimdi de tehdit altında. DİSK yöneticileri idam istemi ile yargılanıyor. DİSK Genel Başkanı Baştürk mahkemede kendisine işkence ile ifade imzalatıldığını açıkladı...

Politik tutuklulara özgürlük

Cuntanın faşist biçimi baskıları kamu vicdanında derin tepki yaratıyor. Bu, çok çeşitli biçimlerde dışa vuruyor. Basında, hukuk çevrelerinde "Genel af" eğilimi ortaya çıkıyor. "Ölüm cezasına", "insanlık dışı ceza koşullarına", "çağ dışı mahkeme yöntemlerine" karşı sesler yükseliyor. Tanınmış ceza hukuku Profesörü Faruk Erem, Ankara Barosu'nun dergisinde, "Ceza usul yasamız, ortaçağ engizisyon sisteminin biraz yumuşatılmışıdır." dedi.

Kimi yargıçlar işkenceyle alınmış ifadeleri geçersiz sayıyor, sanıkları serbest bırakıyor, işkencecilerin üstüne gidiyorlar. Askeri Yargıtay Daireler Kurulu, "itirafın varlığının hukuken kabulü için... tamamen serbest irade ile, manevi cebir ve hile olmaksızın gerçekleşmesi gerekir" kararını verdi.

Kamu vicdanında uyanan tepkiler, cuntanın da hesaba katmak zorunda kaldığı bir güç haline geliyor. Örneğin, "İstanbul TKP", "DİSK", "Barış Komitesi" davalarının savcısı, silah kaçakçılarının adamı, faşist Takkeci'nin, görevinden alınmasında

▶Arkası 6.sayfada

"Barışı...

▶Başı 1. sayfada
ye'yi ateşe itiyor. Anadolu'yu, Türk-Kürt tüm halkıyla, tüm tarihsel uygarlık yapıtlarıyla yok edecek bir nükleer savaş uçurumundan kurtarma şansını bile bile kullanmıyor.

Sovyetler Birliği'nin son girişimi karşısında, gerçekler, hiçbir ikircime, tartışmaya yer vermeyecek biçimde apaçık ortadadır. Eğer topraklarımız, ABD nükleer silahlarından arındırılırsa, ülkemiz olası bir nükleer savaşın yok edici sonuçlarından kurtarılmış olacaktır. Ülkemizi tehdit eden bu nükleer füzelerdir. İlk nükleer vuruş stratejisinde ısrar eden ABD ve NATO başları, bununla, güzel yordumuzu da nükleer bir savaşın hedef tahtası yapıyorlar.

Barış Komitesi yöneticileri, tüm bunlara karşı çıktıkları için, onurlu büyük bir görevi yerine getirdikleri için, zindanlarda çürütülmek isteniyor.

TKP tüm halkımıza sesleniyor: Barış Komitesi yöneticilerini cuntanın elinden kurtaralım! Barışı yargılamayalım! Topraklarımızdaki Amerikan nükleer füzelerini söküp atalım, geleceğimizi kurtaralım!

21 Haziran 1982 **TKP MK**

Anısı savaşımımızda yaşıyor

Kemal Türkler'in öldürülmesinin üstünden 2 yıl geçti. Bu 2 yılı acılar, yoksulluk ve zorluklar içinde geçiren işçiler, emekçiler, DİSK'in kurucusu, işçi hakları ve demokrasi savaşçısı K. Türkler'i unutmadılar. Tam tersine, 1947'den bu yana sendika hareketiyle bütünleşen, yoğrulan onun yaşamında adeta somutlaşan sınıf sendikacılığı ilkelerini onun anısıyla birlikte yaşatıyorlar, yaygınlaştırıyorlar... Türkler'in yaşamında inandığı ve uyguladığı doğrulardan en önemlisi yığınlara, işçi sınıfına güvenmektir. 15-16 Haziran'da, 1976 DGM direnişinde o öncelikle yığınlara çağrıda bulundu... Türkler, işçilerin eğitilmesine, onların kendi sınıf çıkarları doğrultusunda bilinçlendirilmelerine çok önem verdi. İşçilerin kendi davalarına böyle sahip çıkacaklarını biliyordu. İşçilerin sendikalarda kararları kendilerinin vermeleri, K. Türkler'in kendi deyimiyle, "tabanın söz ve karar sahibi olması" birçok sendikada yerleşti, gelenek haline geldi. Bugün bu ilke açık olan işçi örgütlerine taşınıyor... İşçi sınıfının birliği, K. Türkler'in inandığı ve uğrunda savaşım verdiği bir ilkeydi. O, buna inanmıştı. DİSK ve Maden-İş'in diğer örgütlerle eylem birliğine daima önem verdi. Bu, patronlardan, sınıf uzlaşmacılığından bağımsız, işçi hakları ve demokrasi için bir birlik ve birlikte savaşımdır. K. Türkler'in amaç edindiği, işçi sınıfının sendikal birliği bugün en yakıcı sorunlarımızdan biri. Ve birlik isteği işçiler arasında gelişiyor. Bu birliğe karşı çıkanlar ergeç işçi sınıfının bu güçlü isteği, ortak çıkarları için birlikte savaşım isteği önünde duramıyacaklardır. Tıpkı K. Türkler'in en çok karşı çıktığı kavramlardan "sınıf barışı" nın taraftarları gibi... Sınıf sendikacılığının en önde gelen savunucularından K. Türkler'in yaşamını verdiği bu ilkeler, bugün de tüm işçilere, dürüst işçi önderlerine ışık tutuyor. Biz işçiler, bu büyük sendika liderinin, demokrasi ve barış savaşçısının anısını mücadelemizde yaşatıyorz.

T. Demir Döküm'den bir işçi

Cunta zulmüne...

▶Başı 5. sayfada
rol oynayan bir neden de, kuskusuz ulusal ve uluslararası düzeydeki tepkiler oldu. Metris cezaevindeki politik tutukluların birlikte hareketinin ürünü olan parlak başarı cuntanın gerilletilebileceğinin kanıtı oldu.

Cuntanın tüm manevraları, onun baskı politikasının özünü değiştirmiyor. Henüz çok değişik biçim ve düzeylerde ortaya çıkan tepkilerin, geniş bir hareketin sel yatağında birleşmesi görevi, artık hem olanaklı hem de ivedi bir görev olarak önde duruyor. TKP, halkımızı, Metris'te "Cuntanın canlı canlı mezara gömmeye çalıştığı ilerici yurtseverlerin savaşımına omuz vermeye" çağıran açıklamasında, şu savaşım hedeflerini gösterdi: "İdamlara son verilmeli, tüm politik tutuklular serbest bırakılmalıdır. Poliste, sorgulamada işkencelere, 45 gün gözaltı süresine son verilmelidir. Tutukluların cezaevlerinden alınıp yeniden işkenceye götürülmeleri önlenmelidir. Mahkemede savunmaya konan kısıtlamalar, basın üzerindeki davalara konan sansür kaldırılmalıdır, cezaevlerindeki işkenceler, insanlık dışı uygulamalar derhal durdurulmalıdır. Kadın tutuklulara özel olarak uygulanan yüzkızartıcı işkencelere derhal son verilmelidir. Zorunlu eğitimler kaldırılmalı, tutukluların sağlık ve öteki gereksinimlerini karşılamalarına konan engeller son bulmalı, görüşmecilere konan kısıtlama ve yasaklar kaldırılmalı, hücre cezalarına son verilmelidir. Tüm ceza ve tutukevlerinde insanlık dışı koşullar kökten değişmelidir."

İDAMLARA, İŞKENCELERE SON!

Cunta anayasasına hayır!

▶Başı 1. sayfada
yen güçlerin cephesi pratikte biçimleniyor: Sol güçlerin yanı sıra, savaşıma yeni güçler katılıyor. Kemalist, CHP'li aydınlar, yazarlar, gazeteciler, hukuk adamları, meslek kuruluşları, barolar, öğretim kurumları... Tüm bunlar 1961 Anayasası'nın yırtılmasına karşı çıkıyorlar. Baskı ve zulme karşı sesler yükseliyor.

Siyasal Bilgiler Fakültesi kamuoyuna sunduğu kendi anayasa önerisinde, özgürlüklerin keyfi şekilde sınırlandırılmasına "Hayır!" dedi. Türk-İş kongresi, 1961 Anayasası'ndan geri dönülmesine "Hayır!" dedi. Türk-İş Genel Başkanı, anayasada grev hakkının güvence altına alınmasını, "sosyal devlet" ilkesinin korunmasını istedi... Değişik politik konumlardaki güçler, başka başka çıkış noktalarından bir yere vuruyor, 1961 Anayasası'nın yırtılmasına karşı çıkıyorlar.

Düşman cephesi ne durumda?

Cunta, kendi referandumunda "Hayır!" yanıtı alma korkusundan, "Anayasaya hayır derseniz temelli gitmem" tehditleri savuruyor. Danışma Meclisi'nde kendisine "Atatürkçü-Liberaller" adını veren aşırı gerici bir grup ortaya çıktı. Danışma Meclisi Başkanı Sadi Irmak, bunların varlığını "Anayasayı destekleyecek bir çoğunluk oluşturmak" gerekçesine bağladı: Demek, "Hayır!" diyen seslerin kendi Danışma Meclislerine kadar yansıyacağını onlar da biliyorlar. Güvenceyi en kaşarlanmış gericilerin örgütlenmesinde arıyorlar.

Gericilik cephesi içindeki çelişkiler de keskinleşiyor. Kastelli öncesi, ilk banker iflasları ardından Evren'in Özal'a "Bir rezalet daha istemiyorum!" dediği, yabancı basına kadar yansıdı. Ama Zonguldak'ta yine "Bu politikayı sürdüreceklerini" söyledi. Cunta içi çelişkiler de öylesi boyutlara vardı ki, onların boğuşmaları sonucu, Ankara savcılığına 24 saatte iki kez üstüste atama yapıldı...

Cunta kendi referandumunda yenilgiye uğratılabilir mi? Evet: Bunu yapacak olan politik güç biçimlenmekte ve düşman cephesi zayıflamaktadır. Ama, bu kolay bir iş midir? Hayır, bu çok çetin bir görevdir: Cunta baskısı artarak sürüyor. Ve gericilik cephesinin başvurmayacağı zulüm ve hilekarlık da yoktur... Demokrasiden yana olanlar, daha şimdiden kararlı savaşıma girmezlerse, kazanan yine cunta olar, gericilik olar.

18 yaşına kadar gençlere, yurt dışındaki işçilere, cunta zindanlarındaki yurtseverlere oy hakkı savaşımı... Genel af savaşımı... MHP dışında tüm partilere, tüm sendikalara, demokratik örgütlere özgürlük için savaşım... Basına konan sansüre karşı savaşım... Her alanda aktif savaşımlarla referanduma hazırlanmak, cuntayı kendi referandumunda altedebilmenin tek yoludur.

İlhan Derin

24 ocak yolu da...

▶Başı 4. sayfada
O nereden geldi? Yapı ve Kredi Bankası Genel Müdür Yardımcısı Tuncay Artun ipucu veriyor: "Türkiye'de faiz oranları 'birilerinin' güdümünde saptanmıştır. Ama sanıldığının tersine, bu 'birileri', banka-kredi müşterisi-mudi üçlüsü olmamıştır. Peki ya kimdir bu 'birileri'? Devletin mali organları mı, Maliye mi, Merkez Bankası mı; yoksa bu 'birileri', 'uluslararası birileri' midir?" (agy. s. 52)

Artun diplomatik bir dille IMF'ye işaret ediyor. IMF Haziran başında gene ülkemize geldi ve şöyle karşılandı: Özal, 20 Mayıs günlü "Hürriyet"de, "Daha çok sıkacağız" dedi,ücretlerin, maaşların, taban fiyatlarının artırılmayacağını açıkladı. Buğday taban fiyatları düşük tutuldu. Asgari ücret artırılmıyor. YHK, sözleşmeleri oyalıyor, uzatıyor. Özal, Haziran içinde emisyonu ve Merkez Bankası kredilerini daha da kıstı. Bankaların kredi verme olanaklarını azalttı. Sonuçta faiz yarışının daha da kızışacağı bir ortam doğdu.

Ne ki bugün artık bankalar dağıttıkları kredileri ve faizlerini geri alamaz duruma geliyorlar. Bankalar genel olarak zor durumda. Onun için 18 Haziran toplantısıyla faizlerin daha da artmasını engelleme yolunda önlemler aldılar. Kendi yarattıkları, kendilerine çalışan bankerleri feda ettiler. İlk büyük kurban Kastelli ve ona parasını kaptıranlar oldu. Ama arkası gelecektir. Üstelik faizleri düşürme çabası da boşa çıkacaktır. Banka sistemi altüst olacaktır. Batan batacak, en güçlüler daha güçlü olacaktır. Özal bunu hızlandırıyor,örgütlüyor. Binlerce şirketi de iflas bekliyor. Hükümetin alacağı şu ya da bu önlem (o da alınırsa!) ancak bu sonucu geciktirici olabilir. "Holdingler savaşı" daha da kızışacaktır. Küçülen pastayı paylaşmak, büyüğünü paylaşmaktan daha zordur. Daha barbarcadır. Sonuçta kim, kaçı ayakta kalacak, bunu sanırız bugün Vehbi Koç da bilmiyordur.

Değirmenin suyu tükeniyor

Bugün sorun, yalnızca Kastelli olayı ile iyice açığa çıkan mali alandaki derin bunalım değildir. İş Bankası tarafından çıkarılan "İş Bülteni"nin son sayısı, bu yılın ilk üç ayındaki ekonomik durumu şöyle özetliyor: "1982 yılının Ocak-Mart döneminde piyasalarda durgunluk etkisini sürdürürken, fiyatlarda artışlar gözlenmiştir. Dışsatımda artış hızı yavaşlamış, dışalım geçen yılın aksine daralmış, işçi dövizleri gelişi ise geçen yıldakinden daha yavaş bir oranla, ancak %0,6 artmıştır."

Dışalımdaki azalma çarpıcıdır. Geçen yıl aynı dönemde %64,7'lik bir artış varken, bu yıl %15,3 azalma vardır. Sanayinin dışa bağımlılığı düşünülürse, bu, sanayinin can çekişmeye başladığının bir göstergesidir. Dışsatımda ise artış, ancak daha çok malı, daha ucuza satarak sağlanıyor. En çok artış canlı hayvan satışındadır. 4-5 kat artmıştır. Ne ki ton başına geçen yıla oranla 600 dolar daha ucuza satılmaktadır. Gidenin yeri ise doldurulmuyor. Buğday üretiminde bu yıl artış yoktur. Buna rağman dışsatım şimdi serbest bırakılmıştır, özendirilmektedir.

Bunalımın daha da derinleşmesinin nedeni ise son derece basittir: Deveye hendek atlatmak belki olanaklıdır ama, Özal'ın Friedmann'dan öğrendikleri ile Türkiye kapitalizminin dışa bağımlı, geri yapısında bunalımı aşmak olanaksızdır. Sorun temeldedir, yapısaldır. İçe yönelik kurdurulmuş montaj sanayisini, kapitalizm öncesinin derin izleriyle malul tarımı salt para-kredi araçlarıyla dışa açılmaya zorlayanlar sanayiyi de, tarımı da kurutuyorlar. "Dışa açılan" holdinglerimiz bir süre bu işin kaymağını yediler. Özal'ın kurşuna dizdiği sanayi işletmeleri bir bir bunların kollarına düştüler. Tarım ürünlerini yok pahasına dışarıya satıp dışsatım subvansiyonları ile kasalarını doldurdular. Krediler hep bunlara aktı. Banker bankaya, banka holdinglere verdi. Ne ki üretim, ulusal gelir artmıyor. Yatırımlar da öyle. Değirmenin suyu tükenmek üzere! Fabrikalara üretim yaptırtamazsan, ürettiğini satamazsan, fabrikaları ele geçirsen ne olacak? Her yıl dışa sattığın kadar tarım üretimini artıramıyorsan, ilerde ne satacaksın? Halkın ekmeğini kesmenin de bir sınırı vardır. Görülüyor ki, 24 Ocak politikası, artık tekellerin bir bölümünün çıkarlarıyla bile çelişmektedir. Özal'ın "Bizim alternatifimiz Doğu bloku sosyalizmidir" korkutmacası boşuna değildir. Bu, "NATO'dan çıkalım da, Varşova paktına mı girelim?" edebiyatının ekonomik varyantıdır.

Çıkan Temel Sonuç

Ortaya şu temel sonuç çıkıyor: Türkiye, NATO ve IMF boyunduruğunda kaldıkça bu bunalım daha da derinleşecektir. Özal burjuva karşıtlarını, anti-komünizmle, anti--Sovyetizmle geriletmeye çalışıyor. Karşıtları da öyle: Onlar da, "24 Ocak politikası sürerse, sosyal patlamalar olur", "komünizm gene güçlenir" diyorlar. Ne ki, bu, ne bunalımı azaltıyor, ne de burjuvalarımızın bir bir yere serilmesini önlüyor. Kör anti-Sovyetizmle, anti-komünizmle NATO'culuğa, IMF'ciliğe devam edip, bu sona razı olmak ya da olmamak, bu, burjuvalarımızın kendi bileceği iştir. Biz komünistler emekçilere sesleniyoruz: "Bakın, bizi iliğimize kadar sömüren bu rejimin ekonomik ve sosyal temeli iyice zayıfladı. Biz birleşir ve savaşırsak, IMF'nin, NATO'nun oyuncağı, Özal'ın bekçisi cuntayı devirebiliriz. Cunta devrilmeden ekonomide hiçbir şey düzelemez."

Şimdi biz geniş yığınlara gerçekleri daha açık gösterebiliriz. Derinleşen ekonomik bunalım koşullarında yığınlara daha kolay ulaşabiliriz. Referandumda cuntaya ağır bir darbe indirmenin zorunluluğunu daha açık anlatabiliriz. Gerçek ücreti düşen işçi ve memuru, taban fiyatını az bulan üreticiyi, cuntanın toprak vaadinin boş çıktığını gören topraksız köylüyü, bankere, bankaya parasını kaptırmış yurttaşı, işten atılan işçiyi, milyonlarca işsizi "cuntanın anayasasına HAYIR!" demekte birleştirebiliriz.

Bala köyünde "devlet baba"dan daha yüksek buğday fiyatı isteyen köylüye, "Allah versin" diyen Evren'e gereken yanıtı vermeliyiz. İşe, ekmeğe, toprağa kavuşmanın yolu buradan geçiyor.

Zorunlu bir yanıt

▶Başı 4. sayfada
nedir? Kendi sıralarında yılgınlığın başgöstermesi mi? Yoksa, TKP'nin yılgın denilen bu kimseleri örgütlemesi mi? Yazıdan anlaşıldığı kadarıyla yazar, kendi sıralarında yılgınların varlığından korkmuyor. O, yılgın dediği kimselerin TKP sıralarında örgütlenmesinden korkuyor. Hatta öyle ki, bu tehlikeye karşı, "devrimci güçler vakit geçirmeden güçlerini birleştirip, mücadeleyi yükseltmelidirler" diye çağrıda bulunuyor. Şöyle diyor: "Aksi takdirde meydan reformistlere (komünistlere bu sıfatı takıyor) kalacaktır." Burada yapılmak istenen nedir? Gazete kimleri, kime karşı, ne için "mücadeleyi yükseltmeye" çağırıyor? Eğer Dev-Yol yazarı, "yılgınları" TKP'den önce davranıp örgütlemek için bir çağrı yapmıyorsa, o, ne yapmak istiyor? Bize öyle görünüyor ki, yazar, küçük burjuva devrimci çizgilerin giderek derinleşen bunalımını seziyor. Tıpkı, 12 Mart sırasında olduğu gibi harekete katılan sağlam, inançlı kadroların giderek Marksizm-Leninizme yönelmesinden çekiniyor. Böylece onun, BİRKOM'u gerçekten bir eylem -cephe birliği aracı değil de, ona katılanların tabanlarındaki çatlakları kapatmak aracına yarayan bir örgüt olarak gördüğü anlaşılıyor.

Gazete 8 Mayıs'taki eylem birliğine komünistlerin ve sempatizanlarının "ilk kez dört elle sarıldıklarını" belirtmektedir. Bizim eylem birliğine dört elle sarıldığımız açık bir gerçektir. Ama yazar bunun "ilk kez" olduğunu nereden çıkarıyor? Görülüyor ki Dev-Yol'un yurt dışı yazarları, TKP üyeleriyle Dev-Yol üyelerinin cunta rejiminin kanlı terörü altında iki yıla yakın bir süreden beri birçok yerde, her fırsatta, fabrikalarda, okullarda eylem birliğine koyulduklarından habersizdirler.

TKP Merkez Komitesi, kendi taban örgütlerini cuntaya, emperyalizme, onun saldırgan politikasına karşı öteki ilerici örgütlerin yanı sıra, Dev-Yol ile de eylem birliği yapmakta serbest bırakmıştır. Dev-Yol da aynı yola koyulmalıdır. A.S.

MİLİTANLARDAN

1 Mayıs'ta ilerici gençlik

Gerici askersel diktatörlüğün 1 Mayıs'ı yasaklaması ve yok saymasına, yoğun teröre ve baskılara karşın ilerici gençlik 1 Mayıs'ı kutladı. Eylemsel etkinliği ve örgütlü disiplinlyle, yolunda yürüdüğü işçi sınıfına layık olduğunu kanıtladı.

İstanbul'un her semtinde 3 bine yakın bildiri dağıtıldı. Bu bildirileri 4 binden fazla kişi okudu. Birçok semtte dağıtım militanca, eldenele yapıldı. Ayrıca 3 bin bildiri de postalandı. Merkezi alan ve caddelere 20 duvar gazetesi, 500 kadar pul yapıştırıldı, 7000'den fazla pul atıldı. Pullarda, pankartlarda, "DİSK yöneticilerine ve tüm siyasi tutuklulara özgürlük", "Cunta eliyle demokrasi olmaz", "1 Mayıs'lar engellenemez" gibi belgiler bulunuyordu. Tutukevine bine yakın mektup ve kart gönderilerek, DİSK Genel Başkanı Baştürk'ün 1 Mayıs bayramı kutlandı. Kimi yerlerde işçi, sendika militanları, demokrat kişiler ziyaret edildi.

Spor çalışmaları, tiyatro, sinema, geziler düzenleme, tutuklular için yardım toplama eylemleriyle, yığınsal karanfil takmalarla 1 Mayıs'ı kutladık. Eylemlerimize çoğu yerde başka gruplardan arkadaşlar da katıldılar. Bir yerde genç öncülerle birlikte bildiri çıkardık.

Bu 1 Mayıs eylemi bir kez daha gösterdi ki, koşullar ne kadar ağır olursa olsun merkezi olarak planlanan, iyi örgütlenen, disiplinle yürütülen, sıkı denetlenen eylemler yapılabilir. Konspirasyona özen gösterilerek, kayıp verilmeden başarılı olabilir

İstanbul'dan bir genç

AP'li emekçilere aşağıdaki çağrıyı yapıyoruz. Çağrıyı yayınlamanız bizleri sevindirecektir. —İstanbul Gaziosmanpaşa'dan bir grup işçi

AP'li emekçiler

Adalet Partisi'ne oy veren işçi, emekçi yurttaş! Küçük esnaf, köylü, sanatkar, şoför yurttaş!

İşte görüyorsun, cuntacı generaller yönetiminde senin de, öteki işçiler, emekçiler gibi en temel hak ve özgürlüklerin kökünden budandı. Emekçi misin? Cunta hangi partidensin diye sormuyor! Grev hakkı, toplu sözleşme hakkı bizim de ellerimizden alındı, senin de! Kiminiz dükkanlarınızın kepenklerini hepten indirdiniz. Kiminiz sabahtan akşama birkaç müşteri gelse, "buna da şükür" diyor. Asgari ücret 7200 lira iken, kimin kimden bir şey satın almaya gücü kaldı?

"Demirel zamanında hiç değilse bu kadar değildi" diyenleriniz vardır. Ama şöyle bir düşünün hele: 24 Ocak kararları denilen yıkım politikasını ilk uygulamaya koyan, Özal'ı başımıza diken Demirel değil miydi?

"Partinden vazgeç" demeyeceğiz sana. Tam tersine: Bunu cunta söylüyor, sana da bize de örgütlenmeyi yasaklıyor. Yalnız TKP, TİP, TSİP, CHP değil, MSP de, senin partin AP de yasak. Biz, faşist MHP dışında tüm partilere özgürlük diyoruz. Ya AP yöneticileri ne diyor?

Cuntacı generaller, Özal'lar tepemizde boza pişirirken, esnaf ve işçi örgütlerinin başını tutan eski AP saylavları, Önadım,Tiyanşan,Özdemir'ler niçin susuyor? Cunta anayasasının karşısına "Hayır" diye niçin dikilmiyorlar?

Çoğunuz Tercüman okuyorsunuz. Hani şu"köşeyi döndürecek" olan Tercüman'ı...Ama, köşeyi dönen kim oldu? Bizler mi? Yoksa tekeller, parababaları, Koçlar, Sabancı'lar mı? Hem gazetesinde kapkara ırkçılığın propagandasını yapıp, hem de Şellefyan, Mitrani, Abaruh, Garih'lerle ortaklık kuran lıcak tekeli mi? AP yasak; yine de cuntaya dalkavukluk eden, onun anti-demokratik anayasasını öven bu Tercüman değil mi?

AP'li yurttaş! Sizin de büyük çoğunluğunuz, bizler gibi işçidir, emekçidir, dar gelirlidir. Hangi partiden olursak olalım, güzel yurdumuz Türkiye' de yazgımız ortaktır. Topraklarımızı nükleer başlıklı Amerikan füzelerine açanlara, İslam ülkelerine saldırı için kurulmuş Çevik Kuvvetler'e, AWACS casusluk uçaklarına açan cuntacı generallere "Artık yeter!" diyelim. Cuntacı generallerin dayattığı zorbalık rejimi anayasasına "Hayır!" diyelim.

İKD 7 yaşında

İlerici Kadınlar Derneği 7.yılını ülkemizin zor koşullarında kutluyor. Derneğimiz yasak. "Sendikamızı isteriz" diyen işçi, atılmakla, tutuklanmakla karşı karşıya. Gebe kalan işçi tehdit altında gebeliğini saklamaya itiliyor: Analık gibi onurlu bir toplumsal görev bile, cunta döneminde işkence oluyor... Fileler dolmuyor. Çocuklar sütsüz. Etsiz. Sağlıksız... Binlerce genç zindanda, işkencede. Anaların yürekleri öfke dolu... Gelecek güzel günlerin umudu öfkemizle birlikte büyüyor. Biliyoruz ki, güzel günlere giden yol güç ve eylem birliğinden geçecek.

İstanbul'dan bir Anne

"Tencere dibin kara"

Kocatopçu'nun bakanlığı sırasındaki yolsuzluklarını inceleyecek bir komisyon kuruldu. Bu arada "Ampul vurgunu" üstünde duruluyor. Ama tek vurgun bu değildir. Onun Çukurova Holding'le birlikte daha bir sıra yolsuzluğu vardır... Holdingler arası savaş içinde, Çavuşoğlu-Kozanoğlu Grubu, Güneş Gazetesinde Çukurova Holding'in içyüzünü ortaya döktü. Şimdi Çukurova Holding de Çavuşoğlu-Kozanoğlu'nun sahtekarlık, kaçakçılık, vurgunlarını sergilemek için bir gazete çıkarmaya hazırlanıyor! Ama sıkıyönetim sansürü, tüm bu rezaletlerin açığa vurulmasını sınırlıyor...

Çukurova Holding'in kaçakçılık ve vurgunlarından söz edilirken, Kocatopçu aracılığı ile gerçekleştirdiği "Garantisiz ticari borçlar vurgunu" nedense söz konusu edilmemektedir. Bu vurgunla Çukurova Holding devletin milyonlarca dolarını çalmış, Kocatopçu da ona yardımcı olmuştur

Elbette Kocatopçu soruşturması sonuna kadar derinleştirilmeyecektir: "Tencere dibin kara-seninki benden kara" hesabı, tüm kirli çamaşırların ortaya dökülmesi önlenecektir...

Melahat H. —İzmir

16 Haziran

İlerici Gençler, işçi sınıfımızın şanlı Genel Direniş günlemesini, 15-16 Haziranı cuntanın baskılarına karşın kutladılar. Dağıttıkları bildiride, cuntayı alaşağı etmek için; tüm namuslu insanların güçlerini birleştirmelerinin zorunlu olduğunu belirttiler. İlerici Gençler, gençliğe şöyle seslendiler: "Eylem ve cephe birliğimizi örelim. Bu yolda işçi sınıfımızın sesine kulak verelim. Gelecek işçi sınıfınındır, halkındır."

Kıdem tazminatı

Cunta Başbakanı Ulusu, "Asgari ücretle kıdem tazminatı arasında irtibat olmamalı" dedi, ve ekledi: "Bu irtibatı giderecek bir formül düşünüyoruz." Hükümet Türk-İş'i de daha baştan kaybedilmiş bir pazarlığa zorluyor: "Yasa değişikliğini kabul ederseniz, asgari ücret yükseltilir" diyor. Yani son değişikliklerle zaten çarşı-pazar parası düzeyine indirilmiş olan kıdem tazminatını yeniden budamaya hazırlanıyorlar. Anlaşılan 12 Eylülün hemen ardından yapılan ve kıdem tazminatını sendikal savaşın dışına itip kontrol altına almak isteyen yasa değişikliği bile tekellerin iştahasını doyurmamış!..İşte dillerinin altındaki bakla budur.

Kemal C. —Konya